

פגיעות מעיכה והדף

מבוא פגיעות מעיכה

- פגיעות המתרחשות כתוצאה מלחץ או מתיחה של רקמות הגוף
- ניתן להבחין בפציעות מעיכה במתארים כגון לכודים תחת עצמים כבדים, קריסת מבנים, רעידות אדמה, תאונות דרכים וכדומה
 - חומרת הפציעה תלויה בעוצמת הלחץ על הגוף, משך הזמן שהלחץ מופעל על הגוף והאזור בגוף בו התרחשה הפציעה
 - פגיעות מעיכה עלולות להיות קשות לזיהוי בשלב טרום בית החולים
 - לעיתים הטיפול בטרום בית חולים יקבע את סיכויי ההישרדות

גורמים

- רעידות אדמה •
- התמוטטות בניינים
 - תאונות דרכים
 - פעילות טרור
 - מפולות עפר
 - הוריקנים וטורנדו

פציעת מעיכה

- נזק לשריר, העור ותת העור, הנגרם כתוצאה מלחץ או מתיחה
- חומרת הפציעה תלויה בעוצמת הלחץ על הגוף, משך הזמן שהלחץ מופעל על הגוף והאזור בגוף בו התרחשה הפציעה
 - לרוב הפציעות מערבות את הגפיים
 - עלולות לגרום לקריעה של איברים פנימיים, שברים והלם תת-נפחי
 - פציעת מעיכה חמורה עלולה לגרום למוות מידי עקב הפרעות קצב.

תסמונת המדור הסגור

- תוצאה של פציעת מעיכה
- נגרמת כתוצאה מלחץ על רקמות הגוף או טראומה קהה
- התפתחותה גורמת לדימום, בצקות ועליה בלחץ התוך תאי
- עלולה לגרום לאיסכמיה בשריר, פגיעה בפרפוזיה, נפיחות, נזק בלתי הפיך לרקמות ולעצבים העוברים במקום ולתסמונת מעיכה
 - הזיהוי מתבסס על מכניזם הפגיעה וההיסטוריה של המטופל
 - הסימנים והסימפטומים כוללים (נימול, כאב, חיוורון, שיתוק ואיבוד דופק בגפה- 5P's)

תסמונת מעיכה

- נגרמת כתוצאה מלחץ ממושך על אברי הגוף
- תהליך פתולוגי שגורם להרס או לשינוי של רקמות השריר
 - השריר הפגוע עלול לשחרר רעלנים למחזור הדם
- מצב חירום רפואי המתבטא בהלם ובאי ספיקת כליות חריפה
- מתרחשת כאשר ישנו חידוש של אספקת הדם לאיברים לאחר חילוץ הנפגע מתחת להריסות
 - עלול להתרחש באסונות בהם החילוץ והצלת המטופלים ממושכים

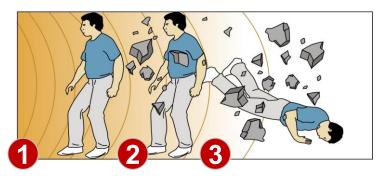
פגיעות הדף

- פגיעות הדף מתארות את הנזק הנגרם לגוף כתוצאה משינויים פתאומיים בלחץ הסביבתי הנגרמים ע"י
 פיצוץ
 - פגיעות הדף שכיחות במתאר של מלחמה, התקפות טרור ושימוש בחומרים מסוכנים
- לפציעות הדף קינמטיקה מיוחדת המבדילה אותן מפציעות טראומה אחרות המתאפיינת בחמישה שלבים
 - חומרת הפציעה תלויה בעוצמת הפיצוץ, מרחק הנפגע ממוקד הפיצוץ, תווך הפגיעה ועצמים מחזירים

שלבי הפגיעה

- 1. פגיעה ראשונית- פגיעה באיברים חלולים נגרמת כתוצאה מגל ההדף עצמו
 - ב. פגיעה שניונית- פגיעה מחפצים ומפסולת שמועפים עקב הפיצוץ
 - פגיעה שלישונית- הטחה של הנפגע כלפי חפצים עומדים
- 4. פגיעה רביעית- פציעות נוספות שנגרמות באופן בלתי ישיר לדוגמא פגיעות עשן וחום
 - 5. פגיעה חמישית- פגיעות נלוות מחומרים שנוספו למטען לדוגמא חומרים ביולוגיים , כימיים ורדיואקטיבים

שלבי הפגיעה כתוצאה מהדף

ארגון ההצלה הלאוסי

פגיעות אופייניות

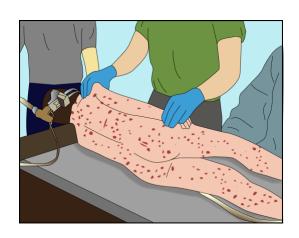
- קטיעת איברים, חתכים ושברים
- דימומים בריאות, תסחיפי אוויר, חזה אוויר
- ניקוב איברים, פגיעה בעור התוף, קריעת כלי דם קטנים
 - פגיעות בעיניים, שאיפת עשן כוויות ופגיעות חום
- פגיעות נלוות כתוצאה מחומרים שנוספו למטען (כמו רסיסים)

פגיעות רסיסים

- פגיעת רסיסים הינה פגיעה שכיחה ביותר בשדה הקרב "המודרני"
 - עלולה לגרום לתחלואה ולתמותה משמעותיים
 - הנזק תלוי במיקום הפגיעה ובמהירות החדירה של הרסיסים
- קיים קושי רב להעריך את חומרת הפציעה בשלב טרום בית החולים
 - אין להוציא רסיסים בטרום בית החולים

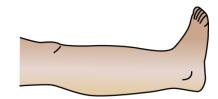

סימנים וסימפטומים

- חתכים/ שפשופים
 - שברים
 - דימומים
 - נפיחות
 - כאבים
- חוסר תחושה בגפה הפגועה
 - רסיסים •

מעיכה של כפות הידיים

נפיחות של הרגל

סכנות

- דימומים •
- נזק כלייתי חריף
 - זיהומים •
 - דום לב
- נכות לטווח ארוך
- פגיעה אסתטית •

פצוע לכוד מתחת להריסות

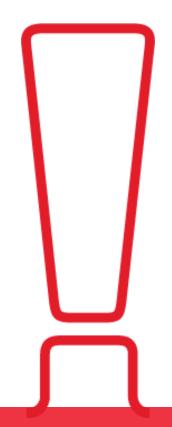

- בטיחות המטפל והמטופל
- תמיכה ב- ABC עפ"י סכמת ה-
- מתן חמצן במסכת העשרה/ הנשמה מסייעת במידת הצורך
- עצירת דימומים וקיבועים (כולל עמוד שדרה ועמוד שדרה צווארי)
 - מתן נוזלים במהלך ההמתנה לחילוץ ובמהלך הפינוי
 - פינוי דחוף/ חבירה לאט"ן

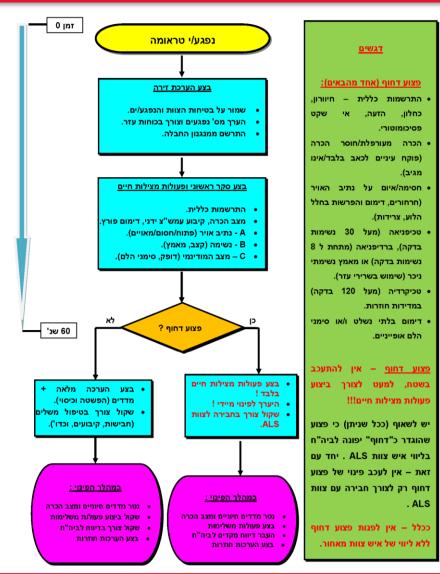

- יש להתמגן בהתאם לאופי האירוע ובהתאם להנחיות המוקד •
- אם לא נמצא חבלן בזירה, מפקד מד"א ינחה על הרחקת הנפגעים למרחק בטוח
- הפעולה הדחופה ביותר בזירת פיצוץ הנה הרחקת הנפגעים בזירה תתבצענה פעולות
 מצילות חיים דחופות בלבד
 - הנחת היסוד היא שכל נפגע לכוד ייחשד כנפגע מעיכה
 - אין להניח חסם עורקים כטיפול מניעתי לפגיעות מעיכה
 - יש להחדיר נוזלים למטופלים לכודים בהקדם האפשרי

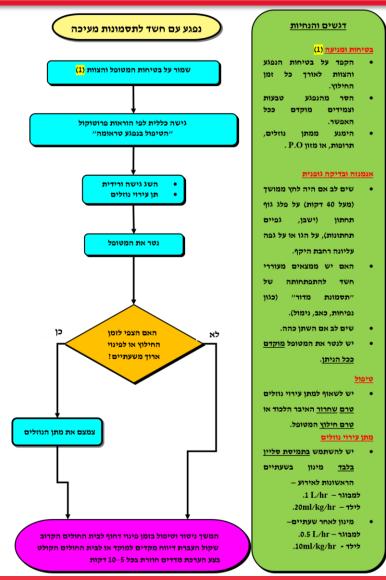
פרוטוקול BLS –הטיפול בנפגע טראומה

ארגון ההצלה הלאומי

פרוטוקול BLS - חשד לתסמונת מעיכה

ארגון ההצלה הלאומי

שאלות?

